

Overdenking over Spreuken 31: 10-31

Een loflied van A tot Z op een sterke vrouw

1^e lied: Laat ons de Heer lofzingen - Gezang 409 (LvdK)

- 1 Laat ons de Heer lofzingen, / juicht, al wie bij Hem hoort!
Hij zal met trouw omringen / wie steunen op zijn woord.
Al moet gij hier ook dragen / veel duisternis en dood,
gij hoeft niet te versagen, / Hij redt uit al-le nood.
- 2 God heeft u uitverkoren / en uw geloof gebouwd,
Hij heeft een eed gezworen / aan elk die Hem vertrouwt:
dat Hij hen zal omgeven / met sterkte als een wal,
dat Hij wie met Hem leven / de zege schen-ken zal.

Bijbel: Spreuken 31: 10-31 (eigen vertaling m.b.v. de Naardense Bijbel, NBV21 en HSV)

Elk vers in dit Bijbelgedeelte begint met één van de 22 letters van het Hebreeuwse alfabet. In mijn vertaling doe ik, net als de Naardense Bijbel, hetzelfde met 22 van de 26 letters van ons alfabet.

- 10 **A**ch, een sterke vrouw, wie zal haar vinden? Alef
Zij is meer waard dan edelstenen!
- 11 **B**ij haar weet het hart van haar man zich veilig, Bet
hij zal daar rijkelijk bij winnen.
- 12 **C**entraal staat dat zij hem goed doet en geen kwaad, Gimel
alle dagen van haar leven.
- 13 **D**us zoekt zij wol en linnen uit, Dalet
ze spint en weeft ermee met vreugde.
- 14 **E**n als een koopmanschip dat naar verre streken vaart, Hee
zo haalt zij van verre voedsel dat ze nodig heeft.
- 15 **F**ier staat ze op als het nog donker is, Waw
ze geeft haar gezin voedsel en draagt haar slavinnen taken op.
- 16 **G**retig zet ze haar zinnen op een akker en koopt die; Zain
van wat ze heeft verdiend, plant ze een wijngaard.
- 17 **H**aar daadkracht is ongekend, Chet
haar armen zijn onvermoeibaar in de weer.
- 18 **I**nderdaad, haar zaken gaan goed, merkt ze; Tet
's nachts gaat haar lamp niet uit.
- 19 **J**a, haar handen zijn voortdurend aan het spinnenwiel, Jod
en houden aldoor de weefspoel vast.

20	K ijk, haar handen strekt ze uit naar de behoeftigen, handen vol hulp geeft ze aan de armen.	<i>Kaf</i>
21	L ijden aan koude en sneeuw vreest ze niet voor haar gezin want zij heeft hen allen gekleed in warm scharlaken.	<i>Lamed</i>
22	M antels als dekens maakt ze voor zichzelf, ze gaat gekleed in fijn linnen en purperen wol.	<i>Mem</i>
23	N aamsbekendheid geniet haar man in de stad, waar hij vergadert met de oudsten in de poort.	<i>Nun</i>
24	O nderkleding maakt en verkoopt zij, gordels levert zij aan kooplui.	<i>Samech</i>
25	P rachtig en krachtig is haar verschijning, de dag van morgen ziet ze lachend tegemoet.	<i>Ain</i>
26	R aadgevingen vol wijsheid komen uit haar mond; wat ze zegt, zijn liefdevolle lessen.	<i>Pee</i>
27	S cherp houdt ze de gangen van haar gezin in het oog, nietsdoen is haar onbekend.	<i>Tsade</i>
28	T elkens prijzen haar kinderen haar, en ook haar man roemt haar:	<i>Qof</i>
29	‘ V eel vrouwen hebben sterke dingen gedaan, maar jij overtreft ze allemaal.’	<i>Resj</i>
30	W eeft: charme is bedrieglijk en schoonheid vergankelijk, maar een vrouw met ontzag voor de HEER zal geroemd worden.	<i>Sjin</i>
31	Z ij mag de vruchten plukken van haar werk, haar daden zullen geprezen worden in de poorten.	<i>Taw</i>

Overdenking *Een loflied van A tot Z op een sterke vrouw*

Met Moederdag laat kinderen vaak merken hoe belangrijk moeders zijn.

Ik hoop dat u gisteren dat ook hebt ervaren. Moeders als u hebben vroeger veel gedaan in huis in de verzorging en opvoeding van uw kinderen. Moeders van nu hebben naast bovengenoemde taken er vaak nog een betaalde baan bij. Wat me vaak opvalt is, dat moeders van alle tijden eerder zichzelf iets ontzeggen dan dat zij hun kinderen tekort zouden doen.

Niet iedere vrouw is ook moeder. Sommigen zijn nooit getrouwd; anderen trouwden, maar kregen geen kinderen. **Spreuken 31** is dan soms ook wel moeilijk.

Vroeger stond als kopje boven een andere vertaling: *de lof der degelijke huisvrouw*. Dat opschrift gaf vaak kriebels: alsof je pas een goede vrouw was, als je met een schort voor thuis bezig was en kinderen kreeg. Als je dit Bijbelgedeelte thuis met je kinderen las, konden die zomaar in de lach schieten. Maar wat zit er veel moois in.

De Bijbel spreekt vaak positief over vrouwen. God schiep man én vrouw naar zijn beeld. Toen Adam zich hulpbehoevend voelde, maakte God voor hem een vrouw als een “tegenover”, een **hulp**. Dat woord is niet minderwaardig, maar gelijkwaardig. Zo eert God - die man noch vrouw is - de vrouw, die Hij náást de man plaatste. En niemand minder dan onze God heet in Psalm 121 en 124 ‘onze hulp!’

Onze hemelse **Vader** gebruikt in de Bijbel ook vrouwelijke beelden voor zijn zorg en liefde. Tegen Israël in de woestijn zei Hij: ‘*U vergat de God die u **gebaard** heeft*’ (Deuteronomium 32:18). Later zei Jesaja: ‘*Kan een vrouw haar zuigeling vergeten of harteloos zijn tegen haar kind? Nee, en zelfs als dat zo zou zijn: God vergeet u nooit.*’ (49:15). En: ‘*Zoals een moeder haar zoon troost, zo troost God zijn volk*’ (66:13).

De schrijver van **Spreuken 31** richt een kunstig monument op voor vrouwen. In 22 verzen heft hij **een loflied** aan - letterlijk **van A t/m Z - op een sterke vrouw**. Het is géén lijst die zegt: als vrouw **mòet** je zus of zo **zijn** of dit en dat **doen**. Mooi als u er iets van herkent, maar het is geen voorwaarde. God geeft elk mens eigen gaven en talenten: de één dit, de ander dat.

Spreuken 31 begint met: ‘*Een sterke vrouw, wie zal haar vinden?*’ (31:10) Het gaat niet over iemand van het ‘zwakke’ geslacht; eerder het tegenovergestelde: een vrouw van **kracht**! Deze vrouw zit niet stil: thuis maakt ze mooie kleren voor haar **gezin** en zichzelf. Ze onderneemt ook **buitenshuis** veel: ze koopt en verkoopt, ze werkt op het land, ze spreekt wijze woorden en helpt arme mensen.

Misschien denkt u: ‘Nou, zo’n sterke vrouw als in Spreuken 31 was ik niet; ik word moe als ik hoor hoe energiek deze vrouw was.’ Nou, wacht even. Mooi dus als u vroeger goed voor uw gezin kon zorgen; God gaf u er kracht voor. Mooi als u kleren naaide of verstelde, zodat uw gezin er verzorgd uitzag. Mooi als u hielp in de boerderij of bakkerij, bij familie of in de kerk of de buurt. Mooi als u nú iets bemoedigend zegt of iets liefs doet voor iemand. Dat verdient **lof**. Dat hoor ik ook in het slot: ‘*Een vrouw met ontzag voor de HEER, die is te prijzen!*’ (31: 30) Haar geloof in God - haar eerbied voor Hem - maakt dat ze zo doet en is.

Mensen kijken vaak naar de buitenkant; dat geldt zowel voor vrouwen als mannen.

Als je goed kijkt,
zie je twee vrouwen

Dan zegt **Spreuken** raak: ‘*Charme is bedrieglijk en schoonheid vergankelijk.*’ (31:30a) Je kunt van buiten een knappe vrouw zijn, maar van binnen hooghartig. **Schoonheid is vergankelijk**: ja, u weet ‘t: uw ooit blonde of zwarte haar is nu grijs of wit; uw ooit zo gladde huid is nu rimpelig; uw sterke handen van vroeger trillen nu, uw benen zijn minder dan eerst.

Een sterke en mooie vrouw - is die onder de ouderen nog te vinden? Jazeker! Want blijvende schoonheid zit van **binnen**.

In **1 Petrus 3:3-4** wordt tegen vrouwen gezegd: ‘*Uw schoonheid ligt niet in uiterlijkheden, maar is verborgen in uw hárt, in een zacht en stil gemoed.*’ Dat zag Spreuken ook: ontzag voor God maakt jonge én oude vrouwen mooi en zal geroemd worden! (31:30b)

Een sterke vrouw is wijs en prijst niet snel zichzelf. **Het is haar omgeving die goed over haar spreekt**, staat er ook: *‘Haar kinderen prijzen haar, haar man bejubelt haar: “Veel vrouwen zijn sterk, maar jij overtreft ze allemaal”.*’ (31:28-29)

Velen vrouwen missen een man, die dit tegen hen kan zeggen. Hopelijk zijn er dan kinderen of kleinkinderen, die zeggen: “Mama/oma, fijn dat u zo’n sterke en gelovige vrouw bent geweest! Bedankt!”

Ik denk ook aan mannen die hun sterke en lieve vrouw missen. Dat die herinnering mag blijven en u ten goede en tot troost zal zijn!

Ik sluit af met mijn waardering uit te spreken voor álle vrouwen, moeder of niet. Ik dank God voor álle vrouwen en moeders. En ik dank God, dat Hij ons allen een moeder en een vader gaf en dat Hij velen ook tot moeder of vader, oma of opa maakte, en anders als tante of oom. Wat zou de wereld zijn zonder hen?

Amen

2^e lied: Zou ooit een vrouw vergeten - Gezang 409 (LvdK)

- 3 **Zou ooit een vrouw vergeten / 't kind dat zij in zich droeg,
er niet van willen weten, / wanneer het naar haar vroeg?
Al zou u ook begeven / uw moeder vroeg of laat,
de Heer zweert bij zijn leven, / dat Hij u nie-t verlaat.**
- 5 **Daarom lof zij de Here, / in wie ons heil bestaat,
Hem die ons toe wou keren / zijn liefelijk gelaat.
Hij moge ons behoeden, / elkander toegewijd,
en schenke ons al 't goede, / nu en in eeuw-igheid.**

Jesaja 49: 15

Gebed

Vader in de hemel,

Dank U wel dat aan het begin van ieders leven op aarde een moeder en vader stonden.

Dank U dat we aan beide vaak goede herinneringen kunnen bewaren.

Aan moeders vaak het meest, want zij hadden vaak, meer dan vaders, oog en oor voor sfeer.

Al zal misschien dat niet voor iedereen gelden, dat die moederlijke zorg zo merkbaar was...

Dank U wel, Vader, dat bij U kenmerken zien die wij vrouwelijk of zorgzaam noemen: uw tedere zorg en liefde, uw ontferming, uw oog voor wie weerloos en kwetsbaar zijn. En ‘al hebben vader en moeder ons verlaten’ (Psalm 27:10), U, God, verlaat ons nooit!

Wij willen U danken, wanneer wij zélf moeder of vader zijn geweest. Daardoor gaf U ons veel: allereerst een eigen man of vrouw, maar ook eigen kinderen en later kleinkinderen als zegen.

Nu die kinderen groot zijn, bidden we U voor hen, dat zij ook goede ouders mogen zijn.

Heer, onze schoonheid is vergankelijk, onze kracht zwak. Dat ervaren we aan den lijve.

Laat ook in de ouderdom dat ontzag, die “vreze des Heren” in ons blijven.

Zegen ons daardoor en maak ons een zegen voor ánderen, zodat wij uw liefde en veelkleurigheid mogen weerspiegelen. Amen